

Штайнер Т. В.
здобувач кафедри технологічної і професійної освіти
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
м. Одеса, Україна

ЦІЛЕСПРЯМОВАНИЙ РОЗВИТОК ІНТЕЛЕКТУ СТУДЕНТІВ ПЕДАГОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Відродження країни – це не тільки її економіка, військова могутність та міжнародний авторитет, але й її інтелектуальний потенціал. Тому однією з першочергових задач системи освіти є всебічний і цілеспрямований розвиток інтелектуальних здібностей студентів.

Свідоме формування інтелекту можливе лише при наявності спеціальних методик стосовно певних дисциплін, розділів, тем і використанні

Зважаючи на те, що формування інтелекту – завдання освіти, доцільно розглядати його як сукупність складових, які можна розвивати в навчальному процесі.

Розроблено структурну модель інтелекту, представленого як складну ступеневу структуру, основні компоненти якої – розумові здібності і духовність особистості. Ієрархічна система факторів, що впливають на рівень розвитку інтелекту: біологічні задатки, пізнавальний інтерес, пізнавальна діяльність (репродуктивна і творчо-прогностична) і система знань. Творчість розглядається як похідна інтелекту [1].

Щоб успішно керувати пізнавальною діяльністю, викладачеві необхідно чітко сконструювати навчальний процес і спрогнозувати його результати.

Враховуючи фізіологічні якості студентів, рівень первинної підготовки і розвитку, слід, в першу чергу, стимулювати їх пізнавальний інтерес як необхідну умову для придбання знань як на аудиторних заняттях, так і в процесі самостійної роботи.

Основний акцент робиться не на ерудицію, а на знання теорії науки як основних закономірностей.

Інструментом для теоретичного творчого мислення є володіння способами інтелектуальної діяльності (різноманітні логічні і просторові операції).

Рекомендується комплекс методів, які сприяють розумовому розвитку студентів, зокрема, згортання і розгортання інформації, діалоги і дискусії, постановка проблемних питань і творчих завдань тощо [2].

Духовність, характерну для інтелекту, представлено як позитивну соціальну спрямованість, орієнтацію і реалізацію знань, талантів, розумових здібностей, творчості на користь людства.

Розроблена структура інтелекту дозволяє викладачеві цілеспрямовано конструювати навчальний процес і, детально аналізуючи хід лекцій, практичних та інших форм занять, послідовність рішення задач тощо, задіяти ті методи активізації діяльності студентів, які формують весь комплекс компонентів інтелекту.

Підготовано і успішно апробовано методику формування інтелекту студентів в процесі навчання кресленню. Вона включає систему форм навчання, прийомів і методів активізації розумової і практичної діяльності студентів, комплексні завдання для розвитку і діагностики інтелекту і його компонентів тощо.

Виконані розробки вже самі є прикладом скорочення і ущільнення інформації, систематизації і схематизації предмета дослідження з метою спрощення завдання, забезпечення доступності його розуміння, а також подальшої розгортки і використання в конкретних напрямках навчального процесу [3].

Таким чином, виховувати майбутнього фахівця – це означає не тільки формувати його професійні знання, а й впливати на його уяву й систему понять, розвивати переконання, регулювати поведінку, сприяти розширенню світогляду студентів, розвитку інтелекту, виробленню позитивних загальнолюдських якостей, знань і навичок для професійної діяльності.

Перспективи подальших досліджень убачаємо у створенні педагогічних умов для розвитку цілеспрямованих почуттів і волі, оцінок, орієнтацій – усього того, що характеризує стійку потребу не просто жити, існувати серед людей, а й перетворювати у своїй повсякденній діяльності життєву позицію.

Список літератури:

1. Фейдимен Дж., Фрейгер Р. Личность и личностный рост. – М., 1991. – Вып. 2. – 136 с.
2. Лавриченко Н. М. Педагогіка соціалізації: європейські абрисы. – К. : Віра ІНСАЙТ, 2000. – 444 с.
3. Нісімчук А. С., Смолюк О. С., Падалка О. С. Педагогічна технологія у сучасному вузі: навч. посіб. – К. : ІСДО, 1994. – 124 с.